

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยที่จะเสนอในบทนี้ จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ

ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 316 คน จากโรงเรียนทั้งหมดในจังหวัด 316 โรงเรียน

ครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 3,873 คน จากโรงเรียนทั้งหมดในจังหวัดจำนวน 316 โรงเรียน

รวมประชากร 4,189 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางการสุ่ม ของ Krejcie and Morgan (1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าของความคลาดเคลื่อน ± 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารจำนวน 175 คน ครูจำนวน 351 คนรวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 526 คน สุ่มแบบ Stratified random sampling

สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 316 คน ที่มาจากรโรงเรียนทั้งหมดในจังหวัดฉะเชิงเทราได้ผู้บริหารจำนวน 175 คน

สุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ครูจำนวน 351 คน จากครูทั้งหมด 3,873 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 526 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และ กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
1. สปอ. เมืองฉะเชิงเทรา	42	636	678	23	58	81
2. สปอ. บางคล้า	21	233	254	11	21	32
3. สปอ. บางน้ำเปรี้ยว	54	595	649	30	54	84
4. สปอ. บางปะกง	32	408	440	17	37	54
5. สปอ. บ้านโพธิ์	27	270	279	15	24	39
6. สปอ. พนมสารคาม	44	454	498	24	41	65
7. สปอ. สนามชัยเขต	37	518	555	20	47	67
8. สปอ. แบลงยาว	21	230	251	12	21	33
9. สปอ. ราชสาส์น	9	87	96	6	8	14
10. สปอ. ท่าตะเกียบ	18	344	362	11	31	42
11. สปอ. คลองเขื่อน	11	98	109	6	9	15
รวม	316	3873	4189	175	351	526

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนผู้บริหาร		จำนวนครู
	สัมภาษณ์	สอบถาม	สอบถาม
1. สปอ. เมืองนะเชิงเทรา	3	20	58
2. สปอ. บางคล้า	3	8	21
3. สปอ. บางน้ำเปรี้ยว	3	27	54
4. สปอ. บางปะกง	3	14	37
5. สปอ. บ้านโพธิ์	3	12	24
6. สปอ. พนมสารคาม	3	21	41
7. สปอ. สนาบชัยเขต	3	17	47
8. สปอ. แปลงยาว	3	8	21
9. สปอ. ราชสาสน์	3	3	8
10. สปอ. ท่าตะเกียบ	3	7	31
11. สปอ. คลองเขื่อน	2	4	9
รวม	32	143	351

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือแบบสัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1. สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ คือ

1. ด้านปฏิรูปหลักสูตร

- การพัฒนาหลักสูตร จำนวน 3 ข้อ
- การประเมินหลักสูตร จำนวน 1 ข้อ

2. ด้านปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน

- การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ
- การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จำนวน 1 ข้อ
- การประเมินผล จำนวน 1 ข้อ

3. ด้านปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

- การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 4 ข้อ
- การประเมินการพัฒนาครูและบุคลากร จำนวน 1 ข้อ

4. ด้านปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ

- การบริหารและการจัดการ จำนวน 2 ข้อ
- การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา จำนวน 3 ข้อ
- การประเมินการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา จำนวน 1 ข้อ

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1. สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2. สอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน คือปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และปลายเปิด

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูมีจำนวน 32 ข้อ

1. ด้านปฏิรูปหลักสูตร

- การพัฒนาหลักสูตร จำนวน 7 ข้อ
- การประเมินหลักสูตร จำนวน 1 ข้อ

2. ด้านปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน

- การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ
- การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จำนวน 4 ข้อ
- การประเมินผล จำนวน 1 ข้อ

3. ด้านปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

- การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 6 ข้อ
- การประเมินการพัฒนาครูและบุคลากร จำนวน 1 ข้อ

4. ด้านปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ

- การบริหารและการจัดการ จำนวน 2 ข้อ
- การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา จำนวน 6 ข้อ
- การประเมินการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา จำนวน 1 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 ด้านคือ ปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด มาสร้างเครื่องมือเป็น แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์และสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
4. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ((Content validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา จำนวน 5 ท่านได้แก่
 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ภาควิชาบริหารการศึกษา
 3. อาจารย์ ดร. ปองสิน ชูวัฒนกุล ภาควิชาบริหารการศึกษา
 4. นายศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
 5. นายสมเชาว์ เกษประทุม ผู้ตรวจราชการเขต 6
5. ผู้วิจัยสรุปรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ได้เครื่องมือที่มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงเลขาธิการสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้บริหารโรงเรียนในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมสำเนาคำขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราและหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม

ถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์พร้อมทั้งแนบของติดแถมปีสำหรับส่งแบบสอบถามคืนโดยกำหนดเวลาและสถานที่ในการส่งแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 32 คนและสามารถดำเนินการสัมภาษณ์ได้ทั้งสิ้น 29 คน คิดเป็นร้อยละ 90.63

4. ภายหลังจากที่ส่งแบบสอบถามออกไปแล้ว 20 วัน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวนหนึ่งแต่ยังไม่ครบตามความต้องการ จึงได้ทำการติดตามโดยโทรศัพท์ ติดตามด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่

5. แบบสอบถามที่ส่งออกไปจำนวน 494 ฉบับ สำหรับครูจำนวน 351 ฉบับ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 143 ฉบับได้รับกลับคืนมา 488 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วมีความสมบูรณ์ทั้ง 488 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.79 รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 และจำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับตอบคืนมาจำแนกตามอำเภอและผู้ให้ข้อมูล

อำเภอ	ครู		ผู้บริหารโรงเรียน		รวม	
	ส่งไป	ได้รับคืน	ส่งไป	ได้รับคืน	ส่งไป	ได้รับคืน
1. สปอ.เมืองฉะเชิงเทรา	64	64	20	20	84	84
2. สปอ. บางคล้า	16	16	8	8	24	24
3. สปอ.บางน้ำเปรี้ยว	60	60	27	27	87	87
4. สปอ. บางปะกง	40	40	14	14	54	54
5. สปอ. บ้านโพธิ์	21	21	12	12	33	33
6. สปอ. พนมสารคาม	31	31	21	21	52	52
7. สปอ. สนาบชัยเขต	50	50	17	17	67	67
8. สปอ. แปลงยาว	22	19	9	8	31	27
9. สปอ. ราชสาส์น	5	5	3	3	8	8
10. สปอ. ท่าตะเกียบ	35	34	8	7	43	41
11. สปอ. คลองเขื่อน	7	7	4	4	11	11
	351	347	143	141	494	488

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

- 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
- 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาใช้วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ได้รับคืน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนและการใช้สถิติดังนี้

- 2.1 นับจำนวนและคำนวณค่าร้อยละแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวจากแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยวิธีแจกแจงความถี่

และหาค่าร้อยละ

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยวิธีการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละสำหรับแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามรายใดให้ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

$$\text{จากสูตร} \quad \text{ค่าร้อยละแต่ละรายการ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการ} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$